

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr. če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši „Gledališka stolba“.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

XV. občni zbor slovenskega učiteljskega društva.

(Dalje.)

Gospod Praprotnik poroča namestu tajnika o delovanju odbora slovenskega učiteljskega društva. Vsaki mesec je imel odbor sejo in razpravljajl jako važne stvari. Sklenilo se je, da slovensko učiteljsko društvo pripomaga, da izidejo gg. Žumer-Razingerjeve stenske table, od katerih bode društvo imelo, kakor hitro se prodadé, precejšen dobiček. Poročevalec povdarja, da so stenske table res krasno izdelane in da bi bilo želeli, naj bi jih ne pogrešala nobena ljudska šola na Slovenskem.

Najeti se je hotela tudi soba za čitanje časnikov in kot zbirališče ljubljanskih in bližnjih ali v Ljubljano došlih učiteljev in se v ta namen dovolilo 50 gld. Namen ta se lansko leto nij mogel izvršiti, zgodilo se pa bode to precej v jeseni, ker je uže dosti stanovanj na ponudbo, tako, da bodo tudi slovenski narodni učitelji imeli svoje zbirališče. Govornik naglašá, da se je v narodnem obziru zadnji čas marsikaj za Slovenstvo priborilo, kar smejo učitelji z velikim veseljem pozdraviti. Slovensko učiteljsko društvo pa hoče, pravi govornik, i nadalje kakor doslej delovati nevstrašeno in koristiti narodnej šoli na prid slovenske domovine in mogočne Avstrije.

Zbor poročilo vzame pohvalno na znanje.

Blagajnik g. Tomšič poroča o denarnem stanju društva. Udov šteje 118, lansko leto jih je bilo le 70, toraj se je število družabnikov precej zdatno pomnožilo. Samo učiteljic udov šteje društvo le pet, znamenje, da se iste za slovensko šolstvo brigajo jako malo. Upati pa je, da se tudi v tem obziru obrne na bolje, posebno zdaj, ko se je upeljal na žensko izobraževališče deloma tudi slovenski kot učni jezik. Premoženja ima društvo 155 gld. 54 kr.

Gospod Lapajne želi, da bi društvo i naprej

literarno delovalo in započeto delo izdavanjem Žumer-Razingerjevih stenskih tabel nadaljevalo. Posebno bi bilo treba, da se izda slovenska pedagogika, ukoslovje, zgodovina pedagogike itd., ker za realistične knjige slovenske uže skrbé, kakor vidimo, slovenski profesorji srednjih šol. G. Žumer opomni, da bode društvo od stenskih tabel imelo, kadar se prodadé, 130 do 140 gld. dobička, potem se zopet lahko kaj izda. Poročilo se potem odobri.

G. Govekar poroča v imenu odbora slovenskega učiteljskega društva o izpremembí šolske postave z ozirom na razmere slovenskega šolstva. Govornik pravi:

„Šolsko postavo iz dne 14. maja 1869. l. so pozdravljali nekateri z veseljem, drugi pa nijso nič dobrega od nje pričakovali. Mej posvetovanjem postave so poslanci desne stranke — mej njimi Slovenci — dvorano zapustili, kajti očitali so jej, da se premalo ozira na potrebe drugih narodnostij ter da je poglavitno na korist nemške stranki. Učitelji pa so jo sploh radostno pozdravljali. Ako pa tukaj govorimo o učiteljih, moramo sploh misliti le bolj na mestne učitelje, na ravnatelje po mestih in na šolske nadzornike. Glas nas učiteljev iz dežele se malo kje začuje, ako se pa začuje, se navadno preupije. A kmalo se je pokazalo, da se učiteljska postava ne da tako strogo povsodi izpeljati in vlada je dovolila izjeme za Kranjsko, Galicijo, Primorje, kar se tiče šolskega obiskovanja.

Uže šolski in učni red nij tako strogo doktrinaren in abstrakten, ampak se bolj ozira na faktične ali dejanske razmere.

Za Kranjsko deželo smo dobili deželno šolsko postavo l. 1873 in še jedenkrat popravljeno — ali boljše rečeno **pokvarjeno** — l. 1879.

Od l. 1870 ali sploh od časa, ko je v dejanje stopila šolska postava, pokazalo se je marsikaj, kar nij govorilo za postavo. Nij ga v Cislajtanijski deželni zboru, ki bi ne govoril zoper šolsko postavo.

Pritožbe so prišle do naučnega ministra Strehmeierja, in le-ta se je sam izrazil, da po nekaterih krajih šolske oblasti predaleč segajo, kar se tiče osnove uovih šol in silenja ali moranja otrok v šolo in uže ta minister je dovolil olajšave, to je bolj voljno in mečjo izpeljavo šolskih postav. Ko je nastopilo Taaffejevo ministerstvo, so pa silili poslanci desne stranke, ki so podpirali in še vedno podpirajo njegovo politiko, naj vlada prijenja s šolsko postavo. Pritožbe bile so vzlasti zoper čedalje večje stroške za šolstvo; znano je, da na Štajerskem pravna stranka v deželnem zboru pri posvetovanji o šolstvu vselej dvorano zapusti, ker neče deželi tako ogromnih stroškov nakladati.

Kakor znano, je v državnem zboru poslanec Lienbacher nasvetoval, naj bode otrokom dovoljeno, stopiti z 12 letom iz šole ter da naj bi o tem dolečevali deželni zbori. V državnem zboru, v zbornici poslancev je bil sprejet Lienbacherjev nasvet, a gosposka zbornica ga je zavrgla, priznavši ob jednom, da je treba nekaj odjenjati, a vso stvar je zopet izročila vladi, to je okrajni in deželni šolski sveti imajo razsoditi, ali se sme olajšava dovoliti občinam, katere za to prosijo. Vlada se v gosposkej zbornici nij nič kaj potegovala za Lienbacherjev predlog, tako, da je bilo videti, kakor bi hotela vso stvar zavleči.

A temu nij bilo tako. Letos je vlada sama inicijativo nastopila in predložila gosposkej zbornici novelo, katera še več obsega, kar je poslanec Lienbacher nasvetoval. Skupno ministerstvo, katero je to novelo predložilo, navélo je tudi uzroke, zaradi katerih je vlada sama nasvetovala preuredbo nekaterih paragrafov v državnej šolskej postavi. Gosposka zbornica, to je njen šolski odsek, pa dosihmal nij predložil svoje nasvete ter misli vso stvar zavleči, kajti v šolskem odseku imajo še, dasi nenaravno, ustavoverci večino.

(Dalje prih.)

LISTEK.

Nedeljsko pismo.

Nikar ne mislite gospod urednik, da Vam hočem danes zopet kaj napisati o helebardi resp. sabiji nekdanjega višenjskega nahtbohtarja. Mudila se bova sicer nekoliko trenutkov v Višnji gori, pa samo nekoliko trenutkov, kajti v Višnji gori godi se zmirom kaj novega. O teh višenjskih patronih moremo z dobro vestjo reči: „Nulla dies sine linea“. — Kakor veste in znate, gospod urednik, praznuje se povsod po Avstriji cesarjev rojstni dan, zakaj bi ga tedaj ne praznovali i v Višnji gori? In da je šla isti dan višenjska nadopolna mladež z vse časti vrednim profesorskim kolegijom k maši, to je vse prav lepo in dobro. Gospod profesor Ciceron pa je po maši peljal šolsko mladež v šolsko poslopje. Mladina je bila uže radovedna, kaj jim bode gospod profesor povedal. Vse je pričakovalo, da bode Ciceron svojim šolarjem razložil pomen tega dneva. No, človek obrača, Ciceron pa obrne. Ta slavni pedagog ima

vse druge muhe. — Pogledal je jako ljubeznivo na svoje šolarje, potem pa s svojim sladkim glasom otroke nekako tako-le nagovoril: „No otroci, ali ste bili tudi Vi pri tistej Jurčičevij slavnosti navzoči, kjer je bila tista neu — — — gospoda in so tedaj otroci upili „živio“? Vidite, gospod urednik, tako-le odgojuje višenjski pedagog Ciceron šolsko mladino, tako je uči domoljubja! Kaj ne da, gospod urednik, to je jako primeren nagovor ob cesarjevem rojstnem dnevu! Ta učitelj je gotovo unikum mej avstrijskimi učitelji! In tedaj se ne čudimo, da ima gospod okrajni šolski nadzornik baron Beno Tofler tako veselje nad njim! — In ta višenjski pedagog dela še priprave, da ga volijo v okrajni šolski svet; včasih se mu pa celo še sanja, da bode postal naslednik Toflerjev, kadar bode ta izborni nadzornik opešal v svojem težavnem nadzorniškem poslu! Nu, da ga volijo v okrajni šolski svet, je pri naših razmerah vse mogoče. Večina učiteljev litijskega okraja je jako korumpirana ter pričakuje še zmirom Vestenecka, kakor judje Mesijo. „Vse je vihar razdjal — Le Tofler, ta bo vedno stal“ — tako pojó nekateri naši učitelji še sedaj, ko so izgubili vse

svoje patrone in ko jim je ostal le še naš lepi Beno! — Sploh bodete ob priliki še kaj več zvedeli o teh naših učiteljev, za danes naj Vam le to javno skrivnost razodenem, da se slišijo jako delikatne stvari — kako se nekateri vzgojevalci naše mladine zabavajo mej šolo! —

V svojem nedeljskem pismu poročal Vam je Muhober (ki se pa hoče odslej imenovati Mühelj, da se spolni želja starosti Vaših feljtonistov, g. Spectabilisu), kako čudne stvari so se vršile ob Jurčičevij svečanosti. Omenjal je tam tudi, da je izrekel nek mož, nekaj trabant Vestenecka, besede: „Jaz sem bil vedno Slovenec in naroden mož, pa svet me je krivo sodil!“ Kako si je moral tedaj Muhober misliti, da bode moral to svojo poročilo dopolniti, da bode vsaj svet vedel, kdo je tisti mož in kako zdaj stojé akcije. Veste g. urednik, kmalu po tistem nedeljskem pismu dobil je Muhober list, v katerem je bil naprošen, da naj se bolj natančno izrazi o istej osebi, katera se je le na videz spreobrnila, kakor se sodi iz tistega nedeljskega pisma. Vi, gospod urednik, poznate Muhobera, da je pravičen in pošten mož v Izraelu in da mora vse natančno razložiti, da

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 9. septembra.

Deželni odbor **dalmatinski** je sklenil, da hoče poslati ob priliki navzočnosti Nj. veličanstva deputacijo v Trst, da se pokloni monarhu v imeni Dalmacije. — Cesar bode 13. v Gorici, 15. v Pulji in 18. t. m. v Trstu dajal avdijence.

V **Pragi** bil je županom izvoljen dr. Černy s 66 izmed 73 glasov.

V bodočem zasedanju **hrvaškega sabora** pride v pretres tudi novela k hrvaškejši šolskeji postavi, osnovana v konservativnem duhu.

Iz **Černovic**: V dan 22. t. m. sestal se bode komisijon v tó postavljen, da razmota vprašanja gledé meje mej Avstrijo in Rumunijo na progi Jurin-Nowosidicka.

Vnanje države.

Iz **Carigrada**: Proklamacija, izdana proti Arabi paši poudarja, da je khedive Tewfik-paša jedini zastopnik otomanske vlade in da kdor se njemu upira, se pregreši zoper sultana. Arabi prekršil je ustav, motil javni mir, vničil varnost, prouzročil smrt in pogubo mnogim osebam ter izzval s tem inostransko intervencijo. Bombardiranje Aleksandrije od strani porti vedno prijaznih Angležev je bila posledica samovoljnega utrjevanja mesta. Ko je Arabi mej bombardiranjem obkolil palačo khedivovo, dal je Angležem povod stopiti na kopno, kar je bilo začetek intervenciji. Odposlanec portin, Derwiš-paša prizadeval se je na ves mogoči način, da bi Arabi-jega pregovoril in umiril; on pa je kategorično odgovoril, da hoče ostati pri svojem početju in da bo vsacega tuja, da celó otomansko vojaštvo sprejel s strelom. — Proklamacija navaja dalje nepostavnost Arabijevih namér, ustanoviti si vladu v Kahiri na svojo rokó, kar je Angleže napotilo k razširjenji prvotne akcije in tako pomnožilo sitnosti cesarske vlade. Dasi bi bil Arabi uže tedaj zaslužil biti ostro kaznovanim, mu je vender visoka porta, ko je ves prihuljen prosil odpuščenja, prizanesla in, da bi ga potrdila v njegovih dobrih sklepkih, podala mu je celo visok red. Te milosti pa se Arabi nij skazal vrednega, povzdignil je zopet prapor revolte in si tako sam prouzročil, da se mora razglasiti buntovnikom. — Proklamacija končuje z zatrdilom, da je vsakakor potrebno, da se khedivov ugled in avtoriteta ohranita. —

Dopisi.

Iz **Šoštanja** 5. septembra. [Izv. dop.] Pretečeno nedeljo se je tukaj „Čitalnica šaleške doline“ slovesno otvorila. Akoravno na dobrem ter uzornem izvršetku te slovesnosti nijsmo nikedar dvomili, se vendar tako sijajnega izida nijsmo nadejali. V jutranjem svitu razlegel se je uže grom možnarjev po celej prijaznej in divnej šaleške dolini. V trgu postavil se je velikansk in krasen slavalok, kateri je imel na pročelji prav izvrstno izdelano, 1½ metra visoko sokolsko znamenje, spodaj pa napis: „Dobro došli!“ Na zadnji strani slavaloka nahajal se je napis: „Na zdravje“.

O poludne bila je v trgu uže velika gnječa, zlasti kmetskega občinstva je obilno došlo. Vse je jako težko pričakovalo prihoda mladega, a vrlega „Savjinskega Sokola“.

Okolo 3. ure naznanja nam pok možnarjev, da se „Sokol“ bliža. Z godbo na čelu ter zastavo korakali so skozi trg mimo farne cerkve, kjer je stal slavalok z napisom: „Živili Sokoli“, na vrt g. Miha Tajnika. Pri urodu v vrt bil je slavalok z napisom: „Srčen pozdrav“ in tukaj je tudi osnovalni odbor čitalnice pozdravil Sokola. za kateri pozdrav se po tem starosta Sokolov gospod Lipold primerno zahvali. —

Na vrtu bili sta postavljeni dve veliki kolibi z zastavami i venci vse lepo okinčani. Klopí in mize bile so priredjene za 300—400 oseb, a kmalu se je videlo, da je prostora premalo, kajti zbralo se je okoli tisoč ljudi.

Najpreje se potem od strani osnovalnega odbora poroča o ustanovi čitalnice ter drugih podrobnostih, na kar se začne upisovanje udov v čitalnico. Da je zanimanje za to društvo splošno, je najlepši dokaz to, da se je takoj nad sto udov upisalo ter pristopnino plačalo. Ko se upisovanje konča, pričel se je občni zbor z dnevnim redom volitve odbora. Predsednikom bil je izvoljen g. Ivan Vošnjak, kateri se potem za to izkazano mu čast ter zaupanje zahvaljuje in v daljšem govoru razkaziva, kako da se je uže večkrat nameravalo čitalnico tukaj osnovati, pa da so čestokrat tuji, nenaravni upljivi te poskuse zaprečili; da so ravno ti tuji upljivi mnogo uzrok, da mej prebivalci šaleške in savjinske doline do zdaj nij bilo mogoče nikake vzajemosti doseči; da je tujčeva peta vsem jednako trdo stala na tilniku; da se nam je bilo bati pogina, da naš presvitli cesar sam ne bi vzel tudi usodo Slovencev v svoje roke, ko je svojej vladi zapovedal, rekoč: napravite mir mej mojimi narodi! Končavši svoj govor zakliče trikratni „živio“ na cesarja; ta klic od 1000 grl gromovito odmeva, godba zasvira cesarsko himno, katero vse občinstvo stojé in razkritih glav posluša.

Zdaj nastopi gosp. dr. J. Šuc, naš deželni poslanec ter opisuje v daljšem govoru razmere mej nami, kot blizo nemške meje in mej Nemci se nahajajočimi na drobno; on z popularnimi besedami prav živo risa, kako se ima v šoli poučevati; koliko nam je nemščine treba, kako moramo svoj jezik spoštovati i čislati in da mi pač družega ne tirjamo, nego toliko ravnopravnosti, kakor se je nam, kot človekom dati mora. Za vse to razmotravanje žel je obilno živabnega priznanja in odobravanja.

Na to se občni zbor sklene in prične se prosta zabava.

Izvrstno izurjeni pevci čitalnice Mozirske pod vodstvom g. R. Škofleka so s svojimi povsem pravilno in precizno petimi zbori vse občinstvo brez razločka razveseljevali; žilavi Sokolci so na trati nekoliko prav težkih komadov tolovadbe izvršili; pri čaši rujnega vinca so vesele in primerne napitnice druga za drugo sledile; mej tem je godba svirala in plesa željni svet, brez izjeme „sivih“ Sokolov, jel se je vrteti, da je bilo veselje.

Došla sta sledeča dva pisma:

Čestiti osnovalni odbor „Čitalnice šaleške doline!“

Kjer sem zarad rodbinskih razmer zadržan se osobno udeležiti otvorjenja Vaše čitalnice, dovolite mi tedaj, da jaz Vam s temi vrsticami izrazim svoje najsrčnejše voščilo k tej za Vaši okraj imenitnej svečanosti.

Bog blagoslovi Vaše podjetje na čast in blagostanje naše mile domovine!

Priložena svota (20 gld.) naj se porabi kot moj donesek za pokritje ustanovnih stroškov Vaše čitalnice.

Spoštovanjem

Mihael Vošnjak, m/p.

V Celji dne 2. septembra 1882.

Slavni osnovalni odbor!

Zahvalim se presrčno za meni poslano povabilo k otvorjenji in prvemu občnemu zboru čitalnice šaleške doline; žalibog mi nij mogoče se tega veseliga dneva v vaši sredi veseliti, ker mi tega ne pripušta obilo delo.

Pošljem pa Vam za Vaše mlado društvo 7 knjig iz moje bukvarne, izjavim, da pristopim Vašemu društvu kot reden član in priložim za letošnje leto 5 gld.

Delujmo z vsemi svojimi močmi v povzdigo svojega naroda! Bog Vas živi, Bog blagoslovi Vaše mlado društvo!

Z odličnim spoštovanjem

Vam udani

Bogoslav Novák, m/p.

V Gornji Radgoni dne 31. avgusta 1882.

Dalje so došli sledeči telegrami:

Ljubljana. — Bodi nepremagljiva slovenska trdnjava sredi prekrasne šaleške doline, vzbujaj in krepčaj narodno zavest ter brani vselej pogumno pravice svojega naroda. Živela čitalnica in njen krstni boter vrli „Savjinski Sokol“. Dr. Vošnjak.

Celje. — Bodi ti skala, katera bode odbijala valove nemčurstva!

Celjski Slovenci.

Sv. Lenart. — Gromoviti živio ravno otvorjenej čitalnici šaleške doline! Živili vsi navzočni slovenski rodoljubi! Rojko, Dovnik.

Ljubljana. — Najmlajši naši sestri, čitalnici šaleške doline, srčen pozdrav!

Za ljubljansko čitalnico:

Bleiweis.

Maribor. — Živi, živi duh slovenski, bodi živ na veke! Živela čitalnica šaleške doline! Slava „Sokolu Savjinskemu“!

„Slovenski Gospodar“.

Zidani most. — Vzcveti v krepko trdnjavo nova rastlinica probujenega Slovenstva! Slava vrlemu „Sokolu“, bratski pozdrav vsem udeležencem!

Slovani na Zidanem mostu.

Postojina. — Živela napredna šaleška dolina! Živeli izgledni rodoljubi pri otvorjenji nove posestrime! Postojinska čitalnica.

ne bode hudoben svet tega ali onega po krivem obsojal.

Povedati pa Vam hočem tedaj v pojasnilo malo povest o čudnem spreobrnjenji velicega grešnika. Muhober resp. Mühelj ima kaj dober spomin ter ne pozabi z lepa tako interesantnih stvari iz preteklih časov. Vi se gotovo še dobro spominiate zadnjih volitev v kranjski deželni zbor. No, vidite gospod urednik, tedaj je bil ta naš junak važna oseba v našem okraji. Kakor Antechrist blodil je zdaj tu zdaj tam ter povsod sejal krivo vero. Komaj si ga videl stati pred hišo ranjcega poštarja Čoza ter ga slišati govoriti in za nemčurja agitirati in groziti se, — videl si ga čez nekoliko ur pozneje uže zopet na baš nasprotnem kraji, kjer si občudovati mogel njegovo veliko zgovernost. Pa zastonj je bil njegov trud — narodnjaki so v tistem okraji vender le prodrli. Ko so prišle volitve v kupčijsko zbornico, poslal ga je mojster zopet v ogenj. Lazil je po hribovji in dolinah ter razširjeval nov evangelij, ki je pa pal na nerodovito zemljo. Včasih se je celo tako ponižal, da je tega ali onega kmeta podučil, kako

bo to zanj dobro, ako ga bode slušal. — In ne samo, da mu je večkrat sape zmanjkalo in so ga od daljnega potovanja bolele noge, vedno je še premišljeval, kako bi ustregel svojemu mojstru. Nobene priložnosti nij pustil v nemar, da ne bi izvrševal ukov vzvišenega svojega načelnika. Ko je ob času velikanske slavnosti, ki se je slavila po vsej Avstriji na Z. gradu plapolala slovenska trobojnica, divjal je, zabavljaj zoper to naredbo ter jo pustil odstraniti. Vse to pa nij ostalo pozabljeno; njegovo delovanje bilo je Vestenecku dopadajoče. Oškodovan je bil dovelj s tem, da ga je njegov patron lepo pogledal. In da bi ga Vi videli, kako mu je stregel, kadar se je ta gospod pripeljal v naše kraje. Pomagal mu je iz voza; skrbel, da mu nij nikdar zabave zmanjkalo. Svet pa je po pravici rekel o njem: „Ein guter knecht [war] fridolin.“ Ko je necega dne deževalo prav močno, pustil je postaviti do kočije deske iz prevelike skrbi, da ne bi stopil prevzvišeni gospod na mokro. Njegove zasluge pa nijso ostale tajne! Svet mu je dal priimek „Vicebezirkshauptmann“. Ko pa se je začela v

nemčurskem taboru pesen po starej narodnej pre-narejena:

Zdaj v Gradci stanuješ
In čez Nemece kraljuješ,
To si skoz svojo moč dobil,
Da boš muhe lovil;
Narod je zatrl tvojo moč:
Vesteneck: lahko noč!“

jadikoval je tudi on ter šel po slovo, ko je prišla britke ločitve ura. In jokalo se je in pretakal je solze, da je Sava mogočno narasla. Sam pa je še vedno upal, da bode zginil črni oblak iz obnebj. Včasih pa je šel tje, kjer je njegov patron prebil svoje „schäferstündchen“ v spomin si poklicat nekdanje ure. In tam je nekdanj s preroškim duhom govoril svojim ovčicam: „Wehe dem, der umkehren wird! Jetzt kommt ein liberales ministerium an's ruder — und Vesteneck wird in sechs monaten landespraesident von Krain.“

Njegove želje se pa nijso spolnile. Črn oblak še nij zginol iz obnebj. Čas žalovanja je pretekel in spet se mu je zjasnilo lice. Videl je morebiti, da nij mogoče drugače nego z vodo plavati. Šel je na

Prevali. — Žal, da se Vaše svečanosti ne morem udeležiti. Ključem torej: živili zbrani narodnjaki, živeli pospešitelji narodne omike in buditelji narodnega ponosa! Lipold.

Maribor. — Najstarša čitalnica veselo pozdravlja najmlajšo sestrico, čitalnico divne šaleške doline. Radostna čestita „Sokolu Savinjskemu“ k prvemu izletu. Bog krepi, Bog živi nove čitalničarje, mlade Sokole!

Slovanska čitalnica v Mariboru.

Ljubljana. — Slovani smo pozni pa mladi, prihodnost naša. Živela in cvetela najmlajša čitalnica šaleška in brat njen „Savinjski Sokol“. Bodita močan jez nasprotnikom!

Uredništvo „Slovenskega Naroda“.

Vransko. — Novootvorjene čitalnici bratski pozdrav. Vranska čitalnica.

Dunaj. — Navdušen „živio“ kliče vrlim savinjskim Sokolom, probujenej šaleške dolini, vsem zbranim rodoljubom v imenu društva „Slovenije“:

Radoslav Pukelj,
predsednik.

Maribor. — „Na zdravje!“

Spende, Trobej.

Slovenji Gradec. — Živela čitalnica šaleške doline.

Podgorje pri Slovenjem Gradcu.

Ivan Rogina.

D. Landsberg. — Gromoviti živio kličejo k otvorjenji čitalnice šaleške doline.

Mozirjani.

Za „Savinjskega Sokola“ došla sta sledeča dva telegrama:

Celje. — Hvala tebi za obiskovanje moje domovine. Mihael Vošnjak.

Celje. — Živi, živi duh Sokolski, bodi živ na veke! Slava narodu, živili vrlji Savinjski, v duhu z Vami. Celjska čitalnica.

Starosta slovenskih pisateljev, prečestiti gosp. Davorin Terstenjak zložil je o priliki prvega izleta „Savinjskega Sokola“ sledečo pesen:

Šaleška lepa ti dolina
Kako se lepo ti blišči! —
Vesela te je domovina,
Ker tako krasno razcvetiš.

Obdajajo te gradi stari,
Množica lepih božjih hiš,
Naj sveto nebo te obvari,
Da v dobri sreči sploh živiš.

Poštenost staro si ohrani,
Očetov jezik ljubi zmir,
Pravice narodne si brani,
In našla boš poguma vir.

Delavnost prebivalcev tvojih
In pridnost znani sti povsod,
Ne zgubi teh lastnosti svojih,
In srečen bo še pozni rod.

Naj lepi Šoštanj in Velenje
Živita v lepejši složnosti,
Ter bo prijetno še življenje,
In polno sladkih radosti.

Muljavo, prišel je od Muljave nazaj, ostal je pa ne-omit, kakor prej. Na videz naš, v srcu ne. — Tedaj pa je zaklical: Slovenec sem bil vedno, naroden tudi, pa svet me je krivo sodil! Mühelj pa pravi: Ali ka-li? Govori pa in obnaša se tako, kakor preje, ter loče biti povsod prvi, kadar pa v to puščavo našo zaide odličen narodnjak, njega nikakor ne ženiira bivati v njegovej družbi, ter kazati se drugačnega, kakor je. Ko bi pa pripihala druga sapa, (kar pa nikakor nij upati), našli ga bomo zopet tam, kjer je bil. Resnično, resnično vam povem: „Boljši je jeden pošten Slovenec, kakor devet in devetdeset taci“. To je tedaj povest spisana našim prijateljem v veselje, — drugim pa v spodbujanje. — Ako še kot vesten poročevalec dostavim, da je neka znana oseba iz nasprotnega tabora izrekla: „Vse bi preje verjel, kakor da se bom v Lillu zmotil,“ povedal je Muhober vse, kar je bilo v pojasnilo treba. Le to naj še dostavim: „Varujte se zaznamovanih!“

Mühelj preje Muhober,
svetoduški puščavnik.

Tržan in kmet naj sta jedina
U brambli narodnih pravic,
Šaleška lepa si dolina —
To Sokola je bratovsk klic! —

Kateremu rodoljubu, ki vse to čita ne bode srce veselja zaigralo, ko vidi na vseh straneh tako živo zanimanje za slovensko prosveto. In ponosom smelo rečemo, da morebiti celi svet nijma tako žilavega, trdega ter za omiko tako sprejemljivega naroda, kot je narod slovenski. —

Hvala, najpristronejša hvala tedaj vsim onim, ki so k tako sijajnemu završetku te slovesnosti več ali manj pripomogli, zlasti pa velikodušnim dariteljem, pošiljateljem izpodbujajočih ter navdušenih pisem in telegramov, mnogo zastopanej čestitej duhovščini, gostom iz savinjske, slovenjegradske in šaleške doline, kakor vsim drugim navzočim brez izjeme.

Okolo desete ure zvečer poslovil se je „Sokol“ ter odrinil v trg, kjer se je še do polnoči bavil; mnogo gostov pa je še ostalo pri vrlm g. Tajnik-u ter se tam radovalo do rane zore.

Vsak brez izjeme je izrekel željo, da bi se skoraj zopet sešli ter se tako lepo in pošteno po naše radovali.

Iz Radovljice 6. sept. [Izv. dop.] Uže v jednejši prejšnjih števil „Slov. Naroda“ naznanil je nek dopisnik, da se namerava prirediti tukaj veselica. Dne 3. sept. priredila se je v resnici in sicer v cvetličnjaku grofa Thurna, kateri je blagovolil prepustiti res krasni prostor v to svrhu. A veselica nij bila v prid „Narodnemu Domu“, kakor je oni g. dopisnik mislil, temveč v prid naše šolske mladini. Kakšen vriš bi bil mej našo nemškutarsko gardo, katera, hvala Bogu, broji le malo število zagrizencev, ko bi se bila priredila v prid „Narodnemu Domu“, ko so nam uže zdaj delali vsestranske zapreke samo zato, ker je bila veselica — slovenska. Vidite, tako dalječ sega zagrizenost teh „kulturträgerjev“, da niti ubogej šolske mladini ne privošči pomoči samo zaradi tega, ker je bila veselica slovenska.

Navzlic temu izpala je vsa zabava vsakako izvrstno. Petje in igra obnesla se je prav dobro. Ploska od mnogobrojno navzočega občinstva nij bilo ne konca ne kraja, ko so nastopili vrlji pevci, mej njimi tudi gg. pevci iz Kranja. Hvala jim za njih prijazno sodelovanje. Več pesnij moralo se je ponavljati.

Igra „V Ljubljano jo dajmo“ izpala je, če vzamemo v poštev, da so igrali poleg dobro izurjenih igralcev tudi taki, kateri so v prvič nastopili, prav dobro. Gospica G. Nigrinova blagovolila je, predno odide na gledališče v Belgrad, sodelovati. Da je Marico izvrstno igrala, nij mi treba praviti. Pri svojem nastopu bila je vzprijeta s ploskom in je dobila krasen šopek. Le škoda, da zapusti tako izvrstna igralka našo domovino. Zopet se izpolnjuje tu pregovor „Nemo propheta in patria“. Koliko naših močij na tem polji uže deluje v tujini, mej tem, ko domača Talija samuje; na pr. Dav. Jenko, skladatelj svetovnoznanega „Napreja“, ali znani baritonist Noli ali Grbić in drugi. In zdaj nas zapušča še ta moč, katera nas je tolikokrat očarovala raz odra! —

Rotija bila je v dobrih rokah in dopadala je posebno v drugem aktu, ter bila odlikovana s krasnim šopkom, kakor tudi Neža, katera, da si prvič na odru, je na vsestransko začudenje prav dobro igrala svojo nalogo. Mirko, Gašpar in Pavle rešili so svoje naloge v občno zadovoljnost, posebno zadnja dva prouzročila sta mnogo smeha. Pavle je bil res hlapec prav gorenjske korenine. Tudi druge manjše partije igrane so se povoljno. Da se je veselica tako dobro izvršila, zahvaljevati se imamo v prvič vrsti g. grofu Thurnu za prijazno dopuščanje prostora in za oder; v drugej vrsti pa g. trgovcu Olifčiču, kateri je res na vso moč podpiral to podjetje; takih mož nam tukaj manjka, potem bi se nam ne bilo boriti s takimi zaprekami. Naj bi se naši meščanje držali besed j gospoda govornika, kateri je z besedami pesnikovimi dejal: „Dolžan nij samo, kar vleva mu stan, kar more, to mož je sto-

riti dolžan“ in naj bi uže jedenkrat vladala sloga mej njimi.

V obče je le glas, da kaj tacega še nij bilo v Radovljici. In res, saj uže mnogo let bivam tu, a ne pamtim, da bi bila katera veselica tako mnogobrojno obiskana kakor ta, in da bi bila tako v vsestransko zadovoljnost izpala. Izmej vnanjih gostov počastili so nas tudi bratje Hrvstje iz Bieda in poklonili precejšno svoto v prid „Narodnemu Domu“. Slava tacemu rodoljubu!

Vi pa, kateri ste priredili to veselico, le hrabro naprej v svojo čast in v prid naše svetelj reči, ne vstrašite se nobenih zaprek!

Domače stvari.

— (Presvitla naša cesarica) dospe, kakor je vodstvu tukajšnje južne železnice naznanjeno, z nastolnikom Rudolfom in Štefanijo 16. septembra zjutraj ob 11 uri na poti v Trst s posebnim dvornim vlakom v Ljubljano in bode tu zajuterkovala. Dotični prostori na kolodvoru, kjer bode presvitla cesarica in njeno spremstvo se mudilo, se uže prirejajo in kinčajo.

— (Mestni odbor ljubljanski) bode zboroval prihodnji torek v 12. dan t. m. ob 6. uri popoldne. Dnevni red seje priobčimo prihodnjič.

— (88.083 gld. 7 1/2 kr.) ukazalo je notranje ministerstvo izplačati kranjskej deželnej kasi za sanitarne stroške vsled razsodbe državnega sodišča. Znesek, kateri je bila država obsojena vrniti deželi kranjskej, znaša 83.888 gld. 64 1/2 kr., k temu pridejo še obresti za čas od 1. novembra 1881 do 8. septembra 1882 v znesku 4194 gld. 43 kr.

— (Zidanje poslopja za porotno dvorano) katero je prevzel stavbeni mojster g. Filip Zupančič se je uže ta teden pričelo in sicer z zidanjem temelja.

— (Odlikovanje.) Ljubljansko prostovoljno gasilno društvo dobilo je v razstavi ognjegašnih predmetov v Inomostu za od nje izstavljeno gasilno orodje diplomo priznanja (Anerkennungsdiplom.)

— (Glasbene Matice odbor) ima v dan 11. septembra t. l. zvečer ob 6. uri v društveni sobi (Bleiweisova hiša pred škofijo, II. nadstropje) skupščino, pri kateri bode razgovor: 1. o otvorjenji glasbene šole, 2. o proračunu za vzdrževanje glasbene šole in dovolitev potrebnih novcev, 3. predlog zastran narodnih napevov, nabranih po odborniku, 4. slučajnosti. P. n. gg. odbornike vabi v to sejo najuljudnejše

Društveni predsednik: Fr. Ravnikar.

— (Štipendije na živinozdravniškej šoli dunajskeje. Deželni odbor podelil je deželno ustanovo Dragotinu Lesarju iz Črnomlja, državno pa s pritrenjem poljedelskega ministerstva učencu na živinozdravniškej šoli Dragotinu Kindigu iz Ilirske Bistrice.

— (Fijakarji) stojé od zdaj naprej tudi na starem trgu pred redutnim poslopjem. Naj bi se jih občinstvo teh krajev, za kojega ugodnost so tam nastavljeni, pridno posluževalo. — Tudi postreščeki od odslej nastavljeni na Sv. Jakoba trgu.

— (Iz Zagreba) se nam piše 8. t. m.: Gospod Josip Starč, do zdaj začasni ravnatelj realne gimnazije v Belovaru, premeščen je vsled lastne prošnje na svoje prejšnje mesto, za profesorja na zagrebško realko. Na njegovo mesto v Belovar pride tudi Slovenec, gosp. Ernst Kramberger, gimn. prof. v Karlovcu. G. prof. Ivan Zupan je iz Varaždina premeščen v Zagreb in g. Ivan Gostiša je za pravega gimn. učitelja imenovan na gimnaziji v Reki.

— (Kranjsko udovsko učiteljsko društvo) zborovalo je dne 5. septembra ob 9. uri v čitalnišči dvorani v navzočnosti k-kih 40 udov, pod predsedstvom g. prošta dra. Jarca. Predsednik naznanil, da je c. kr. vlada preuredbo pravil, sklenjeno v zadnjem občnem zboru, (da namreč udove učiteljev od časa, ko preuredba pravil zadob pravoveljavnost, dobe pokojnine 100 gld. na leto; sirote, ki nimajo ni očeta ne matere po 50 gld. in na pol sirote po 25 gld. podpore), potrdila. Premožnja ima društvo 41.909 gld. večinom v obligacijah in se je

isto pretečeno leto zdatno pomnožilo. Umrli sta dva uda, tako da šteje društvo sedaj 67 udov. Podpiralo se je pretečeno leto 10 udov in 21 sirot, katerim se je izplačalo 1170 gld. Dvem učiteljema se dovoli podpora jednokratna, jednemu 80 gld. drugemu 50 gld. Tudi tajaiku in blagajniku, kateri ima jako mnogo posla, odloči se, akoravno se tega brani, remuneracija 50 gld. kot priznanje za njegov trud. V odbor se volijo: prošt dr. Jarc. (predsednik), Andrej Praprotnik (podpredsednik), Matevž Močnik (tajnik in blagajnik), Blaž Kuhar, Ivan Tomšič, Ivan Borštnik, Josip Levičnik, Martin Zarnik, France Praprotnik in France Govekar. Skupščina izraža odboru za njega izvrstno in uspešno delovanje radostno zahvalo. V pregledovalni odsek izvolijo se gg. Leopold Belar, Felix Stegnar in Andrej Žumer.

— (Frančiškanska cerkev v Ljubljani) je zdaj tudi zunaj — kakor po izrednej skrbi g. gvar-dijana in župnika o. Kalista Medica, lansko leto znotraj — popolnem novo in krasno prenovljena. Delo bilo je težavno, ker je bilo treba staviti pri izrednej višočini cerkve jako visoke odre, a vendar se nij, da si sta se oba zvonika popolnem na novo pokrila in prebarvala, dogodila najmanjša nesreča, za kar gre hvala v prvej vrsti g. župniku Medicu, kateri je vsa dela natanko nadzoroval in tako preprečil, ker je terjal, da se vse vrši redno, vsako nesrečo. Posebno krasno opravljena je glavna fasada, ki služi v skrbno izbranih, cerkvenemu slogu ustrežajočih barvah v kinč ljubljanskemu mestu. Posebno okrašena pa je ta fronta z lepo, po našem domačem umetniku g. Janezu Wolfu mojstersko izdelano podobo v sredi na uhom v cerkev, katera predstavlja množico angeljev, ki molijo sv. rešnje telo. Na straneh pa je naslikal nam dosedaj še neznani umetnik o. Alexander Roblek kaj lepo podobo sv. Antona Padovanskega in sv. Frančiška. Ti sliko izvedeni sta z veliko spretnostjo in finim okusom; zlasti obraz sv. Frančiška kaže veliko umetnost.

— (Sprejemanje dečkov v pevsko šolo) pri oo. frančiškanih v Ljubljani se prične 12. septembra ob desetih zjutraj. Pogoji se povedó v dan sprejema.

— (V Alojzijevisšče) so sprejeti naslednji mladenči: Za 3. gimnazijalni razred: Anton Fleró s Homca; Al. Höfler iz Ljubljane; Jož. Gabrovšek iz Planine pri Rakeku; Fr. Gregorin iz Studa pri Mengšu; Ant. Medved iz Kamnika; Juri Podlipnik s Kranjske gore; Martin Poljak iz Ljubljane; Al. Všenčnik iz Poljan; Anton Vilman s Koroške Bele; Viator Zabukovšek iz Kostanjevice; Janez Zupan iz Kroke. Za 4. gimnazijalni razred: Rud. Gregorič iz Andrica pri Gradcu; Fr. Pešec iz Iga; Karol Šturm iz Metlike. Za 5. gimnazijalni razred: Janez Ivanetič iz Metlike.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Celovec 9. septembra. Na kolodvoru bil je cesar po deželnem glavarji dr. Stiegerji in po županu z ogovori pozdravljen, izražajočimi veselje in srečo, ki jo užije dežela in mesto ob obisku monarha. Cesar odgovoril je premilostljivo obema nagovoroma. Mesto krasno okinčano. Cesar mej vožnjo v palačo radostnimi kriki neizmerne množice pozdravljan. Pred gradom ga je pričakoval klerus z knezoškofom, plemstvom in častništvom. Cesar odlični pojedine z nagovorom. Ob 6. zvečer diner, za njim cercle. Ob 8. serenada vseh pevskih društev, spremljanih z baklado. Konča se s cesarsko himno, ki se je burno odmevala v množici. Cesar sam je načelnikom društev svojo pohvalo izrekel. Zjutraj ob 7. revue čez garnizijo. V vsem mestu navdušenje velikansko.

Vipava 9. septembra. Bleiweisova svečanost na Zemonu izvršila se je sijajno. Čitalnica nij še take doživela. Slava Njegovemu spominu.

Carigrad 9. septembra. Porta reklamuje zaradi nadalje trajajočih vojskinih priprav in agitacij Grške.

Izmajlija 9. septembra. Včeraj v jutro zadel je rekognoscijski oddelek ob nasprotnika in ga zapodil nazaj. Angleži brez izgub. Garnizija Tel-el-Kebir se je včeraj pomnožila s 40 topovi iz Kahire.

Bolec 7. septembra. Glavarstvo v Tolminu nij odmerilo bolški čitalnici prostora pri sprejemu Cesarja.

Darila za „Narodni Dom“.

Prenesek	5798 gld. 45 kr.
Čisti dohodek veselice v Kranji v 20. dan avgusta	70 " — "
G. Peter Bajs, zastopnik banke „Slavije“ v Dvoru	6 " 46 "
Iz Ilirske Bistrice:	
Čisti dohodek tombole v 13. dan avgusta v čitalnici	34 gld. 47 kr.
Iz pušice v čitalnici	3 " 80 "
" " v gostilni g. Hartmanna	1 " 20 "
Vkufe	39 " 47 "

Iz Dutovelj na Krasu:

Stok Andrej iz Dutovljan	1 gld. — kr.
Lah Andrej iz Dutovljan	3 " — "
Lah Jarnej iz Dutovljan	— " 40 "
Tavčar Ivan iz Dutovljan	— " 40 "
Žvab Mihael iz Dovovljan	— " 25 "
Filipčič Ivan iz Dutovljan	— " 30 "
Gomezel Josip iz Dutovljan	— " 20 "
Zlobec Ivan iz Dutovljan	— " 50 "
H. J. iz Dutovljan	1 " — "
V. J. iz Dutovljan	— " 50 "
Ukmar Ivan iz Dutovljan	— " 20 "
Vrabeč Jakob iz Dutovljan	— " 30 "
Družbica na cesti iz Dutovljan	1 " — "
Milič Ivan iz Repniča	2 " — "
Gruden Ivan iz Zgonika	1 " — "
Kocman Josip iz Saleža	— " 50 "
Penko Matevž iz Gabrovice	— " 50 "
Milič Gregor iz Gabrovice	— " 30 "
Brišček Jakob iz Gabrovice	— " 30 "
Pangos Anton od Briškov	— " 50 "
Petras Ljudevit od Briškov	— " 50 "
Milič Josip Zagrjčan	2 " — "
Purič Josip iz Velicega Repna	1 " — "
Skabar Jakob iz Velicega Repna	— " 50 "
Luin Andrej iz Vogel-skega Dola	— " 50 "
Ozbič Štefan iz Vogel-skega Dola	— " 50 "
Vrabeč Ana iz Krepljan	— " 40 "
Vran Josip iz Tomaja	— " 60 "
Žiberna Mihael iz Tomaja	— " 40 "
Škrli Jakob iz Tomaja	— " 20 "
Starec Anton iz Križa	— " 30 "
Žiberna Lucija iz Križa	— " 50 "
E. C. iz Križa	— " 50 "
Kobal Jakob iz Dobravljan	— " 40 "
Geč Anton iz Krajne vasi	— " 30 "
Geč Josip iz Skopnega	— " 50 "
Vkufe	23 " 25 "
Vkufe	5937 gld. 63 kr.

Dunajska borza

dné 9. septembra.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	76 gld. 80	kr
Srebrna renta	77 " 30	"
Zlata renta	95 " 35	"
1860 državno posojilo	130 " 50	"
Akcije narodne banke	827 " —	"
Kreditne akcije	318 " —	"
London	119 " —	"
Srebro	— " —	"
Napol	9 " 46 1/2	"
C. kr. cekini	5 " 65	"
Nemške marke	58 " 15	"
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld. 120	"
Državne srečke iz l. 1864	100 " 170	"
4% avstr. zlata renta, davka prosta	95 " 55	"
Ogrska zlata renta 6%	119 " 20	"
" " 4%	88 " 40	"
" " papirna renta 5%	87 " 35	"
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	104 " —	"
Dunava reg. srečke 5%	100 gld. 114	"
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	118 " 75	"
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	98 " 75	"
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	106 " 25	"
Kreditne srečke	100 gld. 174	"
Rudolfove srečke	10 " 21	"
Akcije anglo-avstr. banke	120 " 121	"
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	230 " —	"

Tržne cene v Ljubljani

dné 9. septembra t. l.

	gld.	kr.
Pšenica, hektoliter	8	26
Rež,	5	36
Ječmen	4	23
Oves,	2	60
Ajda,	5	53
Proso,	5	36
Koruza,	6	80
Leča	9	—
Grah	9	—
Fižol	10	—
Krompir, 100 kilogramov	3	—
Maslo, kilogram	—	92
Mast,	—	88
Špeh frišen	—	80
" povojen,	—	78
Surovo maslo,	—	78
Jajca, jedno	—	2 2/3
Mleko, liter	—	8
Goveje meso, kilogram	—	56
Telčje	—	60
Svinjsko	—	58
Koštunovo	—	28
Kokoš	—	35
Golob	—	18
Senó, 100 kilogramov	2	50
Slama,	1	60
Drva trda, 4 kv. metre	5	80
" mehka,	4	—

Meteorologično poročilo.

A. V Ljubljani:

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mo-krina v mm.
5. septembra	ob 7. uri zjutraj ob 2. uri popoldne ob 9. uri zvečer	738.62 mm. 737.63 mm. 738.45 mm.	+15.4° C +24.0° C +16.4° C	brez- vetrije slabotna burja braz- vetrije	jasno jasno jasno	0.00 mm. dežja.
6. septembra	ob 7. uri zjutraj ob 2. uri popoldne ob 9. uri zvečer	737.92 mm. 736.14 mm. 736.84 mm.	+12.4° C +23.3° C +17.0° C	brez- vetrije slaboten vzhod slaboten vzhod	jasno jasno jasno	0.00 mm. dežja.
7. septembra	ob 7. uri zjutraj ob 2. uri popoldne ob 9. uri zvečer	737.30 mm. 737.06 mm. 737.92 mm.	+13.6° C +17.6° C +16.0° C	slaboten vzhod braz- vetrije braz- vetrije	oblačno oblačno oblačno	10.30 mm. dežja.
8. septembra	ob 7. uri zjutraj ob 2. uri popoldne ob 7. uri zvečer	738.16 mm. 738.92 mm. 741.27 mm.	+15.6° C +19.6° C +16.2° C	slaboten vzhod braz- vetrije slaboten zahod	oblačno oblačno oblačno	2.30 mm. dežja.

B. V Avstriji sploh:

Zračni pritisk je sicer zadnje dni povsod, vendar tolikanj enakomerno pal, da je bil razloček mej maksimumom in minimumom le neznaten. Vetrovi so postali povsod močnejši, bili so pa precej spremenljivi. Temperatura se je v zadnjih dneh najprej znatno vzdignila, potem pa zopet za spoznanje pala, tako je bila prej nadnormalna, pozneje pa normalna; razločki mej maksimumom in minimumom so se zjednačili. Nebo je bilo ali popolnoma ali pa saj deloma oblačno, vreme zelo nestanovitno, po več krajih tudi deževno.

Poslano.

(54—32)

GLAVNO SKLADIŠTE
MATTONIJEVE
GISSHÜBLER
najčistije lužne
KISELINE
poznate kas najbolje okrepljujuče piče,
I kas izkušán liek proti trajnom kašlju plúčevine I
želudca bolesti grkljana I proti méhurnim kataru,
kas I slasticah za (PASTILLEN)
nalazi se kod Hinke Mattonija (Karlovi vari u Českoj).
Na etikéto in zamah,
kakor kaže podoba,
treba ostro paziti.

MATTONI'S
GISSHÜBLER

Po dobrej ceni

kupi nekdo Stritarjevega dunajskega „ZVONA“
1. letnik 1870. Kdo? — pove administracija „Slov.
Naroda“.

(570—2)

Knjigi

„Russland seit Aufhebung der Leibeigenschaft“

von Dr. Fr. J. Celestin, str. 388, (537—6)
znižana je prvotna cena 4 gld. na 2 gld. ter se more
naročiti v **Zagrebu pri Albrechtu & Fiedleru**. Pri
pisatelju pa se dobi po 1 gld. 50 nov.

Št. 186.
M. š. sv.

Pričetek šol

v mestnih ljudskih šolah v Ljubljani in sicer:
V I. in II. deške mestne šoli, v mestni de-
kliške šoli in v nunske dekliške šoli prične se šol-
sko leto 1882/83 v **16. dan septembra 1882**.
Upisovanje se bode vršilo v 14. in 15. dan septembra
t. l. za I. mestno deško šolo v licejalnem poslopji,
za II. mestno deško šolo v šolskem poslopji na
Cojzovej cesti, za mestno dekliško šolo v redutnem
poslopji in za nunske dekliško šolo v nunske sam-
mostanu.

C. kr. mestni šolski svet v Ljubljani,
dné 7. septembra 1882.

Predsednik: Grasselli.

Št. 13.058.

Razglas.

V **četrtak 14. dan septembra t. l.**
dopoludne ob 10. uri se bodo gospodarska z opekami
krita poslopja nekda Urbasove hiše na sv. Petra
cesti št. 39 v Ljubljani, obstoječa iz hleva, šupe in
póda, po očitnej dražbi prodajala proti temu, da se
takoj poderó, ali pa se bode, če bi treba bilo, po
dražbi oddajalo samo podiranje teh poslopj, ob jed-
nem pa tudi hiše št. 39 same, podiranje na prvi ali
pa drugi način, s tem razločkom, da bo hišo podirati
še le meseca oktobra po sv. Mihela.

Mestni magistrat v Ljubljani,
dné 28. avgusta 1882.

Župan: Grasselli.

Dr. IVAN MATKOVIĆ

stanuje

(575—2)

v Gradišči št. 16.

Ordinira od 2.—4. popoldne.

izvrstno in močno

(554—5)

črno dalmatinsko vino,

100 litrov gld. 19.—, 56½ litrov ali 1 vedro gld. 11.50,
iz Ljubljane-Siške, brez fana, pa le v sodih, priporoča

A. HARTMANN,

v Tavčarjevi palači, Marije Terezije cesta.

Cesarja **CIRCUS A. SCHMIDT.** Cesarja
Jožefa trg. Jožefa trg.

Vsak dan ob 1/8. uri zvečer

velika predstava

z menjajočim programom.

Ob nedeljah in praznikih

dve predstavi.

Prva ob 4. uri popoldne, druga ob 1/8. uri zvečer.

K mnogobrojnemu obisku vabi

spoštovanjem

A. SCHMIDT.

(561—6)

V najem

se daje **gostilna**, ležeča ob glavni cesti Ljubljana-Rudol-
fovo v **Starem trgu** pod Višnjo goro, znana pod imenom:
„**pri Salomonu**“, ravno tako hlevi, stopa na vodi, vrt
in njive, ležeče tikoma pri hiši, s prav ugodnimi pogoji.

Natančneje se izve pri lastniku v **Ljubljani, Žitni**
trg št. 2. (579—1)

Velika zaloga

blagajnic F. Wertheimovih

po fabriških cenah pri

Fran Detter-ju,

v Ljubljani, Mestni trg št. 168.

(564—2)

Podpisani učitelj plesu naznanja čestitemu občinstvu,
da uči na svojem

plesišči,

Stari trg št. 15, I. nadstropje,

poleg mnogo drugih plesov tudi „**Kolo**“ in „**Slo-
vanko**“. Za otroke odpre poseben kurz ob vtorkih
in četrtek od 5. do 6. ure zvečer.

Z odličnim spoštovanjem

Kajetan Dolx,

učitelj plesu.

(577—1)

Lepe in po ceni

klobuke in čepke,

kakor tudi

kožuhovino

prodaja

(506—50)

Anton Krejči,

v Ljubljani, na kongresnem trgu na oglu gledaliških ulic.

Mazilo za lase!

Po prof. dr. Pithu.

Jedno najboljših sredstev, da se prostor, kjer
rasó lasje, **utrdi** in da lasje **ne izpadajo**, ob jednem
jim daje **lep lesk** in se uporablja z gotovim uspehom pri
tisočih.

I lonček za dolgo časa samo **60 novcev** prodaja
pravega le lekarna „**pri samorogu**“, v Ljubljani
na Mestnem trgu. (467—7)

Umetne

(574—2)

zobe in zobovja

postavlja po najnovejšem ameriškem sistemu
v **zlatu, vulkanitu ali celulojdu** brez bolečin.
Plombira z zlatom itd.

Zobne operacije izvršuje popolnem brez bolečin
s prijetnim mamilom

zobni zdravnik A. Paichel,
poleg Hradskega mostu, v I. nadstropji.

Proti

bolečinam v glavi in želodci.

Lekarna „**pri samorogu**“ v Ljubljani, Mestni trg.

Dolgo časa **nijeva imela** jaz in moj prijatelj **ape-
tita** in sva trpela zaradi **zaprtja** glavobol, dokler nama
slučaj ni prinesel v roke vaše **kri čistilne kuglice**,
škatičica po 21 kr. **Kri čistilne kuglice** imele so dober
vpliv, a škatičica se je kmalu izpraznila; naročila sva torej
cel zavitek s 6 škatičicami à 1 gld. 5 kr. Izrekam vam za-
hvalo in z **veseljem** vam javljam o **najinem zboljšanji**
in naročujoč za svoje znance še dva zavitka proti poštnemu
povzetju, dovoljujem vam, da objavite mojo zahvalo in po-
hvalo teh **kri čistilnih kuglic**.

Spoštovano udani

Fran Prosenec,

uradnik pri carinskem uradu.

(468—2)

500 zlatov

plačam onemu, kdor pri vporabljanji

Kothejeve zobne vode

1 steklenica 35 kr., še kedaj čuti zobne bolečine ima
iz ust duh.

J. G. Kothe,

umirov. dvorni založnik v Mödlingu
pri Dunaji, vila Kothe.

(144—28)

V Ljubljani dobi se jedino le pri lekarni **Jul. pl. Trn-
koczyji** in v vseh lekarnah, droguerijah, parfemerijah, pro-
dajalnicah galanterijskih rečij itd. na Kranjskem.

Umrlí so:

31. avgusta: Marijana
Bizjak, dekla, 28 let, za
osepnici.

1. septembra: Ana Je-
zeršek, dekla, 52 let, za ra-
kom na jetrah. — Anton
Svigelj, gostačev sin, 3 leta,
za vodenico.

4. septembra: Neža Hri-
bar, kolarjeva žena, 50 let,
za jetiko.

Učenec,

kateri je od poštenih slovenskih starišev in z dobrim vspe-
hom dovršil normalko, sprejme se takoj kot učenec v šta-
cuno mešanega blaga pod ugodnimi pogoji. — Ponudbe
do 20. t. m.

Kasp. Kastelic,

(573—2)

trgovec v Materiji na Primorskem.

Le petdeset novcev

velja jeden loz velike

50

novcev

LOZI

velike

tržaške

razstavine

loterije.

tržaške razstavine loterije.

Ti lozi dobivajo se v vseh me-
njalnicah, pri blagajnicah železni-
skih in parobrodskih postaj, c. kr.
poštinih uradih in tobakarnah, lote-
rijskih kolekturah in družih prodaj-
alnicah avstr.-oger. monarhije.

Obširna ta loterija ima

1 glav. dob. 50.000 gld. v gotov.

1 „ „ 20.000 „ „ „

1 „ „ 10.000 „ „ „

dalje še družih velikih dobitkov, vrednih po
10.000, 5000, 3000, 1000, 500, 300,
200, 100, 50 in 25;

vseh vkup **tisoč odeljalnih dobitkov** vrednih

goldinarjev 213.500 goldinarjev,

Tudi še mnogo družih jako dragoce-
nih dobitkov, tacihi stvari, ki so izpo-
stavljene in so jih darovali razstavljalec.

Kdor hoče razprodajati, obrne
naj se takoj do **loterijskega oddelka**
tržaške razstave, 2. Piazza Grande,
v Trstu.

Kdor si naroči posamične loze, dodani 15 nov.
za poštarino. (513—8)

Lozi dobivajo se v Ljubljani pri
sl. kranjske eskomptnej banki, Jan. E. Bučarjevih
naslednikih, Edv. Mahru in J. C. Luckmannu.

J. ANDĚL-a
novoliznaženi

prekomorski prah

umori

stenice, bolhe, ščurke, mole, muhe, mrav-
ljince, prešičke, ptične črvice, sploh vse žu-
žvlke skoraj nenaravno hitro in gotovo tako, da od
žuželkine zalege **ne ostane nobenega sledu**.

Pravi prašek se dobiva v prodajalnici pri

J. ANDĚL-a,

13, „**pri črnem psu**“, Hussgasse 13,
(Dominikanergasse 13, Kettengasse 11.)
v PRAGI.

V Ljubljani pri **Albinu Silčarji**, trgovcu.

Zaloge na deželi imajo tam, kjer so naznanjene po
plakatih. (460—7)

Novo in lepo priredjeni prostori

za

(562—3)

pekarijo v Ljubljani,

pripravi tudi za trgovino s **špecerijami**, se takoj oddajo. — Natančneje
o tem se izve na **Starem trgu št. 19, I. nadstropje**, v Ljubljani.

Zaloga najboljših

mineralnih vodá.

Carinthia 20 kr., Franc-Josipova 26 kr., Friedrichs-Haller
35 kr., Giesshübler 35 kr., Gleichenberg 25 kr., Haller
Jodwasser 35 kr., Karlsbader Mithlbrunnen 40 kr., Kron-
dorfer 26 kr., Marienbader Kreuzbrunnen 35 kr., Pre-
blauer 20 kr., Rákoczy 22 kr., Selters 30 kr.

Naročila izvršujejo se točno proti poštnemu povzetju
kupila. (451—9)

Učenec,

od 14 do 15 let star, najraje z dežele, se takoj sprejme v brivnico proti dobrimi pogoji. — Kje? zve se pri upravnishstvu „Slovenskega Naroda“.

Hrvatsk oficir

želi korespondirati z jedno duhovito Sloveško. — Dopisi pod naslovom: „Krv nije voda“ v Beljak (Villach).

Dva majhna dijaka

se vzameta v stanovanje in hrano v (580)

Selenburgovih ulicah št. 4.

Važno za kmetovalce!

Marsikateremu gotovo v veliko olajšavo prodajajo se tudi na obroke po prav ugodnih pogojih **dobro znane**

Lanz-ove

ročne mlatilnice, slamoreznice itd.,

katerih se je v malo letih izdelalo in razpečalo **ogromno število 98 tisoč komadov**, kar je gotovo najboljše spričevalo in priporočilo. — Tedaj na noge! Združite se po dva ali več skupaj in ne zamudite ugodne prilike, kajti korist glede dela in časa je tolika, da se kupljeni stroj prav kmalu sam izplača.

Pojasnila in ilustrovane cenike brezplačno razpošilja

zastopništvo in zaloga pri A. Debevču

v Ljubljani, Rimska cesta št. 19. (448—18)

Ign. Thomanova vdova,

v Kravjeji dolini št. 12,

priporoča (314—6)

svojo zalogo dovršenih

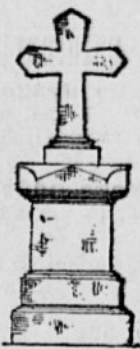
nagrobni spomenikov

ter izvršuje prav po ceni vsa v kamenosekarsko obrt pripadajoča dela.

Dobro, točno in po ceni izvršuje tudi

altarje

in druga cerkvena dela.

Bergerjevo medicinično milo iz smole,

priporočeno po medic. strokovnjakih, rabi se v največ evropskih državah s sijajnim uspehom zoper

vsakovrstne oprhe na životu,

osobito zoper hraste, kroničen in luskinasti lišaj, nalezljive hraste, zoper prhljaj na glavi in bradi, pege, žoltine, rdeč nos, ozebljino, potenje nog. — **Bergerjevo milo iz smole** ima 40% koncent. **smole iz lesa** ter se stvarno od vsega drugega mila iz smole, ki se v trgovini nahaja, razlikuje. — Da se **prekanjenju izogne**, zahteva naj se odločno **Bergerjevo milo iz smole** ter naj se pazi na znano varstveno marko.

Pri trdovratnih poltnih boleznih rabi se mestu mila iz smole z uspehom

Bergerjevo med. milo iz smole in žvepla,

a zahteva naj se vedno **samo Bergerjevo milo iz smole in žvepla**, ker so **inozemski ponarejanja** neuspešni izdelki.

Kot **milejšje milo iz smole** za odstranjenje vseh

nečistostij na polti

zoper oprhe na glavi in koži otrok in kot nepresežno kosmetično **nilo za umivanje in kopanje** pri vsakdanjej rabi služi

Bergerjevo glicerimilo iz smole,

imejoče 35% glicerina ter fino diši. (38—17)

Jeden komad velja 35 kr. z brošurco vred. — Glavno zalogo ima lekar

G. HELL v OPAVI.

V zalogi v vseh lekarnah cele države. Glavne zaloge pa imajo:

V Ljubljani pri gg. lekarnih J. Svoboda, G. Piccoli, W. Mayer in J. pl. Trnkoczy. V Kočevju J. Braune. V Krškem J. Bomeker. V Idriji J. Warto. V Kranju K. Šavnik. V Litiji Jos. Beneš. V Novem mestu D. Rizzoli. V Radovljici A. Roblek. V Vipavi A. Konečný.

V. LOBENWEIN fotografični atelier v hotelu „pri slonu“.

Fotografira se vsak dan. (63—34)

Najstarejša in največja firma MORIC-a BUM-a v Brnu

priporoča za prihodnjo sezijo:

3 metre 20 Cm., to je 4 $\frac{1}{8}$ vatlov prave brnske volnene robe za celo zimsko obleko, a meter po gl. 2.60 torej vkup gl. 8.32.

3 metre 20 Cm., prave brnske volnene robe iz fine volne, a meter po gl. 3.60, vkup za gl. 11.52.

Najfin. brnsko volneno robo od gl. 4.50 do gl. 8.— per meter.

2 metra 20 Cm., to je 2 $\frac{3}{4}$ vatlov brnske volnene robe za celo zimsko sukno, modro, ružavo, olivno in črno iz Palmerstona, Boya, Bobra ali gagkunovega mahu, a meter po gl. 2.60, torej za gl. 5.72; zraven še 1 m. 30 cm. ali križaste ali pisane podšivke, a gl. 1.—, vkup za 1.30.

Finejšo brnsko robo za sukne tudi v vseh barvah, a meter od gl. 3.50 navzgor do gl. 10.—. Podšivno robo a meter od gl. 3.50 do gl. 6.—.

1 meter 20 Cm., to je 1 $\frac{1}{2}$ vatla moderne brnske volnene robe za hlače, per meter po gl. 3.—, stane gl. 3.60.

Finejša roba za hlače per meter po gl. 4.— do gl. 8.—.

Pravi angleški popotni plaidi, 3 m. 50 cm. dolgi in 1 m. 60 cm. široki, od gl. 3.75, gl. 5.—, gl. 5.25, gl. 8.— do gl. 18.—.

Vedno ima veliko zalogo vsakovrstnega sukna za civilno, vojaško in livrežno obleko, sukno za cerkvene potrebe in za biljard, potem loden in meničkofe, kakor tudi vsake barve ženskega sukna po vsakršnej ceni.

Naročila pošiljajo se točno proti poštnem povzetju, **celo brez stroškov** in se embalaža ne računi. (565—2)

Tovarna za peči in glinaste zdelke ANTON-a JELOČNIK-a,

(prej Fran Legat),

v Ljubljani, Trnovski pristan št. 4,

priporoča slavnemu občinstvu svojo

zalogo pečij,

od najprostejših do najfinejših vrst.

Dalje

štedilna ognjišča, ozaljške pri stavbah in vrtih, cevi za stranišča, ogenj zdržujoče opeke,

sploh vse v to stroko spadajoče predmete, zagotavlja najnižje cene in solidno postrežbo.

Na zahtevanje pošlje se cenik. (527—6)

Zastop

original Howe, Singer in Wheeler & Wilson šivalnih strojev

je uže dolgo let za vso Kranjsko deželo **jedino in samo le v mojih rokah**. Teh šivalnih strojev imam zmirom v velikej izbi in v svojej prodajalnici in jih oddajam, kakor zmirom, ako se želi, za plačilo na obroke z 5 letnim jamstvom.

Zunaj ljubljanskega mesta sprejemajo moji potovalci naročila in poučujejo ob enem brezplačno.

Kar se tiče **strojev na cilindri**, imam v svojej zalogi le odlične izdelke tudi po jako nizkih cenah.

Čiščenje šivalnih strojev, kakor njih poprava, se hitro, stalno in ceno oskrbje.

FRAN DETTER,
Ljubljana, Mestni trg št. 168.

Opomba: Svila, cvrtn, ovčja, bombažna in volna za plesti, igle za šivalne stroje, olja in razni aparati so zmirom v velikej izbi pripravljeni ceneji, kakor povsod drugod, zatoj prosim mnogobrojnih naročil.

Spoštovanjem

(563—2)

zgornji.